

עת"א 62024/01/17 - דניאל מעוז נגד שרות בתי הסוהר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 62024-01-17 מעוז נ' שרות בתי הסוהר

בפני
העותר
נגד
המשיב

כבוד השופטת עמיתה ק. רג'יניאנו
דניאל מעוז

שרות בתי הסוהר

החלטה

1. העותר נדון למאסר עולם כפול (בלתי קצוב) בגין הרשעתו ברצח הוריו והשמדת ראיות.

נושא מאסרו מ-11.9.2011. מסווג כאסיר אלמ"ב.

2. מתחילת מאסרו הוגדר העותר כאסיר סג"ב ואלמ"ב.

ב-14.6.2016 החליטה סגנית הנשיא כב' השופטת מרוז להסיר הגדרתו כאסיר סג"ב (עת"א 57360-11-15),
חרף זאת לא הוסרה כבילתו של העותר (בידיים וברגליים) בין כתלי בית הסוהר. העותר פנה בבקשה להפסיק
כבילתו. בקשתו נדחתה ונאמר לו שהוא נאזק מתוקף היותו אסיר התראה.

3. מכאן העתירה שבפני שעניינה הסרת הגדרתו כאסיר התראה ויציאה לחינוך ולמפעלים. העותר טוען כי
הוא מוגדר אסיר התראה מתוקף הידיעה המסתיימת בספרות 063 (להלן: "הידיעה"), אותה ידיעה שלא
הצדיקה על פי החלטת השופטת מרוז להגדירו כאסיר סג"ב.

העותר טוען כי תפקודו בכלא תקין, הוא לוקח אחריות על מעשיו, שוהה באגף פתוח (אגף נ"ס) ומשתתף
בקבוצות, לפיכך הגדרתו כאסיר התראה, עם כל ההגבלות הכרוכות בכך, הינה בלתי סבירה.

4. בכתב התשובה נאמר כי המשיב פועל על פי נוהל 01-1004 (להלן: "הנוהל") הדן באסירי התראה
ומטרתו מתן התראה ליחידה טרם מסירתו לליווי וקביעת הנחיות הביטחון והפצת תזכורות טרם הוצאת
אסיר התראה בליווי (ההדגשות של המשיב - ק.ר.).

5. נטען בכתב התשובה כי על פי חוות דעת גורמי מודיעין, בעניינו של העותר קיים חמ"ן מצטבר לאורך
מאסרו המצביע על התנהגות שלילית וכוונות שליליות. נטען כי החמ"ן מלמד על תחכום המצביע על

הצורך בפיקוח מוגבר (ההדגשה של המשיב - ק.ר) שכן מדובר באסיר בעל מסוכנות ולשם כך נחוצה הגדרתו כאסיר התראה.

המשיב מציין כי הגדרתו של העותר כאסיר התראה אינה פוגעת בו, כי כבילתו הוסרה בתוך כתלי בית הסוהר והסעד שביקש בעתירה - יציאה לחינוך ולמפעלים בין כתלי בית הסוהר, ניתן לו בהיות העותר מועסק במפעל ציציות באגף.

6. לכתב התשובה צורפה חוות דעת גורמי מודיעין של שב"ס. עולה ממנה כי הגדרתו של העותר "התראה" נחוצה לאור כלל החומר הקיים ברשותם.

7. הדיון בעתירה נמשך על פני 3 ישיבות. אתיחס לעיקר הטענות שעלו במהלך הישיבות. אומר כבר בראשית דברי כי בית המשפט לא קיבל תשובות לשאלות שעלו במהלך הדיון ובתום הדיון, רב הנסתר על הגלוי בכל הקשור לאסירי התראה ולהגדרתו של העותר כאסיר התראה.

טיעוני ב"כ המשיב היו כלליים ולא נתמכו באף לא החלטה קונקרטית אחת שניתנה ע"י הגורם המוסמך בכל הקשור להגדרתו כאסיר התראה.

8.

בדיון בפני טען העותר כי הוא מוחזק בכלא בתנאי החזקה של אסיר סג"ב ובניגוד לנטען בכתב התשובה, לא הוסרה כבילתו בתוך בית סוהר רימונים (לרבות בבית המשפט) והוא לא יוצא לעבודה במפעלים, זאת בניגוד למדיניות שהייתה נהוגה כלפיו בכלא איילון, טרם העברתו לכלא רימונים, שם לא היה כבול בתוך כתלי בית הסוהר ויצא לעבודה במפעלים.

העותר טען כי אינו יודע מהם הנימוקים להגדרתו אסיר התראה והפנה להחלטת כב' הנשיא טל בעת"א 19884-01-11 (זאב רוזנשטיין נ' שב"ס).

העותר טען כי הוא כבול בתוך כותלי בית הסוהר וזאת בניגוד לנוהל עליו סומך המשיב שמטרתו (לטענת המשיב) מתן התראה ליחידה טרם מסירתו לליווי וקביעת הנחיות ביטחון טרם הוצאת אסיר התראה בליווי (סעיף 3 לכתב התשובה).

העותר הפנה לחוות דעת גורמי טיפול (מיום 17.6.2015) ממנה עולה כי "התנהגותו ותפקודו ללא חריג".

העותר נתן הסכמתו להצגת הנוהל ופרטי המידע החסוי לעיונו של בהמ"ש.

חשוב לציין כי העותר הובא לדיונים בבהמ"ש כשהוא כבול בידיים וברגליים.

9. עמדת המשיב בבית המשפט - לשאלה מהו מקור הסמכות לכבילתו של העותר בתוך כתלי בית הסוהר

ניתנה לכאורה תשובה בסעיף 3 להודעת העדכון מיום 25.5.2017 בזו הלשון "בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 23.5.2017 לפיה על המשיב לעדכן את בית המשפט הנכבד מכוח מה נכבל העותר בסיום הדין (ההדגשה במקור - ק.ר). בענייננו, עידכן המשיב כי העותר נכבל מכוח הנחיות הביטחון הספציפיות שנקבעו לגביו בהיותו אסיר התראה ובהמשך, נכתב כי ההנחיות הספציפיות לגביו מורות על כבילה במקומות ציבוריים לנוכח החשש הקיים מהעותר, כמו גם לגבי אסירים אחרים.

אין קשר בין השאלה לתשובה!

10. לישיבה ביום 20.6.2017 זימנה ב"כ המשיב לבית המשפט את רפאל ג'נח, קצין המבצעים של מחוז מרכז. היא ציינה כי מטרת זימונו להבהיר את ההבדל בין אסיר סג"ב לאסיר התראה. לדבריו, בעוד הפקודה מגדירה מי הוא אסיר סג"ב. לאסיר התראה אין הגדרה. סמכות הגדרת אסיר כ"אסיר התראה" נתונה לראש חטיבת הביטחון. זהו אסיר שלא ניתן לשייך לו אירוע ספציפי ויש לגביו מידעים מהם עולה כי שהוא מהווה סכנה לעצמו ולאחרים בתוך כותלי בית הסוהר או מחוצה לו ונשקפת ממנו סכנה לצוות הליווי. הוא הוסיף כי ההנחיות אינן כלליות. לקצין הביטחון שיקול הדעת לקבוע מהם האמצעים שינקטו כלפי האסיר. (הדברים מבוססים על האמור בנוהל)

11. ב"כ המשיב ציינה בטיעוניה כי למעט סעיף ההגדרות הנוהל הינו חסוי, ואם העותר מבקש לעיין בו עליו לפנות בבקשה על פי חוק חופש המידע.

מאחר והעותר לא ביקש לעיין בנוהל לא ארחיב בעניין זה. אומר רק, כי הטענה על פניה אבסורדית. ככל שלא מדובר בחומר חסוי זכותו של העותר לדעת מהם הנימוקים להגדרתו אסיר התראה ומהו מקור הסמכות לכך.

באשר לעותר, ציינה כי הוא מוגדר כאסיר התראה מנובמבר 2011 (חודשיים לאחר מעצרו) וקיימת החלטה המפרטת את הנימוקים להגדרתו כאסיר התראה (עמ' 3, שורה 2 לפרוטוקול הדין מיום 4.4.2017). בהמשך ציינה כי קיימות הנחיות ברורות לכבילתו של העותר גם בבית המשפט.

1. דיון ומסקנות

א. רק לאחר הסרת הסג"ב, בתשובה לבקשתו להפסיק כבילתו נאמר לו שהוא אסיר התראה. עד אז לא נאמר בשום הליך, ולו ברמז, כי העותר הינו אסיר התראה.

ב. אסיר התראה מוגדר בנהלי חטיבת ביטחון 01-1004. סמכות הגדרת אסיר כאסיר התראה נתונה לראש חטיבת הביטחון.

ג. בנוהל מפורטת השיטה להליך הגדרת אסיר כאסיר התראה.

ד. מטרת הנוהל (כפי שגם עולה מסעיף 3 לכתב התשובה) הגדרת אסיר התראה נועדה להבטיח מתן התראה ליחידת האם וליחידה המלווה, טרם מסירתו לליווי. מטרת הנוהל לקבוע כללים

אחידים להגדרת אסיר התראה ועדכונה וכן לקביעת הנחיות הביטחון והפצת תזכורות טרם הוצאת אסיר התראה בליווי.

ה. בנוהל קיימת הגדרה למונח "הנחיות ביטחון לאסיר התראה" - הנחיות לצוות הליווי כפי שנקבעו על ידי ראש חטיבת הביטחון. הנוהל מורה להקליד את הנחיות במערכת צוהר. ההנחיות יפרטו, בין היתר, את קבוצת ההתראה וכן הנחיות אבטחה נוספות(כבילה, חיפוש, סד"כ מלווה ועוד)

ו. כפי שכבר ציינתי טיעוני המשיב כללו אמירות כלליות. לא הוצגה ההחלטה המפרטת את הנימוקים להגדרת העותר אסיר התראה ודרך קבלת ההחלטה, וזאת, חרף הטענה, שחזרה על עצמה, כי קיימת החלטה מנומקת .

במצב דברים זה אני קובעת כי לא הוכח כי העותר הוגדר אסיר התראה, כמתבקש על פי הנוהל.

זאת ועוד, לא הוצגו ההנחיות לגבי כבילתו של העותר, חרף הטענה כי קיימות הנחיות ברורות לכבילתו של העותר, לרבות בבהמ"ש. ההנחיות מתבססות לכאורה על כך שהעותר הוא אסיר התראה מבלי שהוכח שהוא אסיר התראה.

לא די בהצגת מיידעים, כמו אלה שהוצגו בעניינו של העותר, כדי לפטור את המשיב מלהציג את ההחלטה המפרטת את הנימוקים להגדרתו אסיר התראה.

ועוד, מדוע נכבל העותר בתוך כלא רימונים, בעוד, בבתי הכלא האחרים, טרם העברתו לרימונים, לא היה כבול ?

ז, תנאי אסיר התראה שונים מתנאיו של אסיר רגיל והמשיב כגוף ציבורי הנתון לביקורת שיפוטית מחויב להציג בפני העותר, ואם הוגשה עתירה גם בפני בהמ"ש, את הנימוקים להגדרתו אסיר התראה.

לא ניתן לטעון בנסיבות שכאלה, כי החלטת המשיב נהנית מחזקת התקינות.

במהלך הדיונים היה קשה להתנתק מהרושם כי המשיב לא השלים עם החלטת בהמ"ש לבטל הגדרתו של העותר כאסיר סג"ב לפיכך לא הסיר מעליו את המגבלות המאפיינות אסיר סג"ב.

סכומו של דבר, הגעתי למסקנה, כי לא הוכח שהעותר הוגדר אסיר התראה, לפיכך הסטטוס שלו הוא של "אסיר רגיל" ותנאי החזקתו יהיו כשל אסיר רגיל.

ההחלטה תיכנס לתוקפה ביום 6.8.17.

המשיב יעביר העתק ההחלטה לעותר.

ניתנה היום, ג' אב תשע"ז, 26 יולי 2017, בהעדר הצדדים.